

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Освітня програма	32052 Туризм
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32052
Назва ОП	Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Горячко Катерина Костянтинівна, Зеленська Лілія Володимирівна, Суцєнко Олена Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	24.01.2022 р. – 26.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.nmu.org.ua/activity/accreditation>

Програма візиту експертної групи <https://www.nmu.org.ua/activity/accreditation>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Туризм» (ОП) акредитується вперше. ОП є актуальною для сучасного ринку освітніх послуг. ОП гармонійно узгоджується із місією, Стратегією та головними завданнями розвитку Національного технічного університету "Дніпровська політехніка" (НТУ «ДП»). Зміст ОП відповідає Стандарту ВО галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм» ОС «бакалавр», предметній області спеціальності, а програмні результати навчання (ПРН) ідентифікуються з потребами різних категорій стейкхолдерів. При розробці ОП було передбачено фокусування уваги на засадах сталого розвитку регіонального туризму та отриманні практичних навичок. На стадії визначення цілей ОП та результатів навчання було залучено усі категорії стейкхолдерів, які беруть участь при перегляді ОП. Визначені ЗВО в ОП ПРН в цілому відповідають дескрипторам НРК для ОКР «бакалавр». Кожен ПРН охоплений змістом освітньої програми. ОП забезпечує процес формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів, форми і методи навчання базуються на врахуванні студентоцентрованого підходу і принципів академічної свободи. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією освітньої діяльності НТУ «ДП». ЗВО дотримується вимог академічної доброчесності. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники (НПП) з відповідною академічною та професійною кваліфікацією. В ЗВО створені належні умови навчання, соціально-побутові умови та забезпечено психологічний комфорт навчального процесу. Матеріально-технічне забезпечення повною мірою відповідає сучасним вимогам, зокрема у сфері дистанційних технологій навчання. Сильною стороною є залучення до навчального процесу та реалізації ОП фахівців туристичного бізнесу, зокрема до складу штатних НПП, що суттєвим чином сприяє покращенню якості ОП. Професіоналами-практиками проводяться виїзні практичні заняття, гостьові лекції. Підтверджено задоволеність студентів рівнем викладання, формами та методами навчання; здобувачі залучаються до наукової діяльності, у т.ч. через науковий гурток, активно працює проєкт випускової кафедри «Міжнародна школа туризму». У ЗВО наявні можливості для професійного розвитку і підвищення викладацької майстерності, наявна дієва система морального та матеріального заохочення НПП. Разом з тим ЕГ виявлено ряд зауважень, які потребують подальшого вирішення та удосконалення ОП. Відповідно до цього сформовано ряд рекомендацій щодо поліпшення освітньої діяльності за ОП, що акредитується, адже усі зазначені освітні процеси мають потенціал для покращення та удосконалення, що і стало базисом консультативного оцінювання експертної групи.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони та позитивні практики ОП зазначені за кожним критерієм оцінювання якості освіти, є колегіально визначеними та підтвердженими необхідними фактичними даними. Узагальнення відповідних сильних сторін та позитивних практик наступне. Цілі, завдання та концептуальні положення ОП чітко сформульовані, відповідають місії, Стратегічному плану розвитку та Стратегії розвитку ЗВО. Цілі ПРН ОП відображають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, містять галузевий контекст. Сильною стороною ОП є конструктивна співпраця з широким колом роботодавців, академічної спільноти та здобувачами, які мотивовані щодо якісної реалізації та покращення ОП. ОП «Туризм» є практико-орієнтованою (4 види практик загальним обсягом 21 кредит ЄКТС). Акцент на формування комунікаційних компетентностей, практичні заняття на турпідприємствах, налагоджена співпраця з стейкхолдерами, співробітництво з ОДА дозволили сформувати освітнє середовище, яке позитивно впливає на освоєння знань, формування soft- та hard skills майбутніх фахівців з туризму. Позитивною практикою є автоматизована процедура вибору здобувачами ОК з урахуванням потреб у формуванні ІОТ. На ОП забезпечено безперервність освітнього процесу під час карантину на платформах Moodle, Office365, MS Teams. Всі результати опитувань розміщені на сайті кафедри. На кафедрі діє студентський науковий гурток «Турист» та пілотний проєкт «Міжнародна школа туризму». Кафедра веде активну науково-дослідницьку роботу. Організовано та проводиться Міжнародна науково-освітня олімпіада з туризму. Здобувачі приймають участь у програмах міжнародної академ.мобільності, зокрема Еразмус «Волонтерство без кордонів». Забезпечено дотримання академічної доброчесності. Роботодавці, професіонали-практики з галузі туризму певною мірою залучені до реалізації освітнього процесу. Викладачі кафедри мають значний досвід практичної роботи у галузі туризму. ЗВО має потужну низку освітньо-культурних центрів, а також Центр професійного розвитку. Процедури підвищення кваліфікації викладачів чітко визначені, НПП, що задіяно на ОП, проходять закордонні стажування. У ЗВО створено дієву матеріальну та нематеріальну системи заохочення НПП. Сильною стороною ЗВО є розвинута соціальна інфраструктура, сформоване освітнє середовище для усіх учасників навчально-виховного процесу, яке є безпечним і дає можливість реалізувати інтереси здобувачів та НПП. Слід відзначити значну патріотичну спрямованість ЗВО, цінування української культури та її цінностей, формування культурно-патріотичного середовища для здобувачів. У ЗВО сформовано культуру якості, розроблено та впроваджено відповідну нормативну базу. Сильними сторонами є наявність у ЗВО Сертифікату на систему управління якістю НТУ «ДП» відповідно до вимог ДСТУ ISO 9001:2015; функціонує Служба внутрішнього аудиту ЗВО. Доступність нормативно-правових документів забезпечується розміщенням їх у відкритому доступі на сайті університету.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони ОП та рекомендації щодо її вдосконалення зазначені майже за кожним критерієм оцінювання якості освіти. ЕГ констатує, що виявлені недоліки та зауваження є такими, що мають потенціал для якнайшвидшого усунення, покращення та удосконалення. Основні рекомендації ЕГ узагальнюються таким чином: доцільним є більш чітко визначення унікальності та фокусу ОП. Рекомендовано активізувати роботу щодо інтернаціоналізації ОП на ОП, зокрема залучення іноземних колег для викладання на ОП та обміну досвідом. Рекомендовано включити до складу проєктної групи ОП представника роботодавців. ЕГ відзначає нечіткість структурно-логічної схеми ОП та

рекомендує переглянути НП щодо формування цілісної системи викладання ОК. Рекомендовано привести у відповідність змістову частину ОК задля нівелювання певних неспівпадіннь, дублювання/ідентичності змісту. Зміст ОП потребує вдосконалення в частині застосування ІКТ в турсфері, оскільки спеціалізовані ПП на ОП не застосовуються. Рекомендовано укласти угоди з компаніями, що надають доступ до спец. ІТ в турсфері. Доцільним є збільшення кредитів на вивчення іноземних мов, що відповідатиме сучасним запитам розвитку ринку турпослуг та потребам регіонального ринку праці. Рекомендовано стимулювати здобувачів та НПП до участі у програмах міжн. академічної мобільності. Активізувати роботу щодо ознайомлення здобувачів з принципами дотримання академічної доброчесності. Рекомендовано започаткувати практику заповнення усіма учасниками освітнього процесу Декларацій про дотримання академічної доброчесності, засвідчених особистим підписом. Рекомендовано підвищити наукову та публікаційну активність НПП відповідно до ОК, які вони забезпечують, та напряму ОП, зокрема у виданнях, які індексуються в МНБД (Scopus, WoS). Рекомендуємо передбачити можливість анонімних звернень здобувачів з використанням електронних засобів або створення “Скриньки довіри” в разі виникнення конфліктної ситуації або потреби в психологічній допомозі. Слід зазначити, що всі виявлені зауваження та недоліки освітньої програми не є суттєвими, а представниками ЗВО мають готовність активно працювати над реалізацією вищезазначених рекомендацій щодо їх усунення та вдосконалення освітньої діяльності у цілому.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП “Туризм” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти запроваджено у 2017 р. та затверджено Вченою радою Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (далі – НТУ «ДП») 05.07.2018 р., протокол №9. Надалі ОП щорічно було переглянуто та оновлено (протокол №10 від 27.06.2019 р. ВР НТУ «ДП»; протокол №6 від 25.06.2020 р. (зі змінами, що затверджені ВР 03.09.2020, протокол №8, 22.07.2021, протокол №12) ВР НТУ «ДП»; протокол №11 від 29.06.2021 р. (зі змінами, затвердженими ВР 22.07.2021 р., протокол №12) ВР НТУ «ДП»). Цілі ОП корелюються зі Стратегією розвитку НТУ «Дніпровська політехніка» (2019-2026), баченням, місією університету та Стратегічним планом розвитку НТУ «Дніпровська політехніка» до 2026 р. (<https://cutt.ly/QOjr5Io>) в частині підготовки фахівців, здатних створювати нові знання, технології та матеріали, необхідні для життєздатності суспільства і забезпечення високого рівня життя. Стратегія НТУ «ДП» обґрунтовує засади реалізації місії та цілей у сучасних умовах функціонування університету. Цілі ОП є зрозумілими і обґрунтованими, спрямованими на теоретичну підготовку, а також практичне застосування сформованих загальних та фахових компетентностей майбутніх фахівців з туризму, які мають вміти системно використовувати набуті знання, уміння, стати конкурентоспроможними на ринку праці та туристичних послуг. Чіткість цілей ОП та її реалізації відповідають спеціальності 242 Туризм. Проте в звіті про СО не чітко визначена унікальність ОП, означений фокус програми не повністю дозволяє відрізнити її від інших аналогічних програм.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формулювання цілей, визначення програмних результатів ОП та подальшого їх оновлення залучено стейкхолдери: здобувачі (1–4 рік навчання), роботодавці, представники академічної спільноти, провідні фахівці з підприємств, установ та організацій, зокрема Асоціація індустрії гостинності України, Управління культури, туризму, національностей і релігій Дніпропетровської ОДА, ТА «Веселка бажань», ТА «Sky Tour», ТА «Marita Travel», ТА «Joy Travel», Центр народного мистецтва «Петриківка», етно-садиба «Миколин хутір», ДВНЗ "Приазовський державний технічний університет" (<https://cutt.ly/WOjdzNM>, <https://cutt.ly/JOjdnZC>). Робоча група ОП долучила до своєї роботи здобувача - Олена Козинець (четвертий рік навчання), однак до складу розробників не включено представника роботодавців. Поряд з цим, аналізуючи звіт СО, сайт кафедри та ЗВО, проводячи онлайн зустрічі із зацікавленими сторонами можна підтвердити, що пропозиції та потреби стейкхолдерів розглядаються і були враховані (<https://cutt.ly/JOjdnZC>, <https://cutt.ly/wOjfoCj>). На ОП забезпечено тісну співпрацю з роботодавцями. Така співпраця дозволила об'єднати інтелектуальні та матеріально-технічні ресурси для підготовки висококваліфікованих фахівців для туристичного ринку. Інформація щодо можливостей надання зауважень та пропозицій стейкхолдерів щодо змісту, форм та методів навчання за ОП розміщена на сайті випускової кафедри у розділі «Опитування» (<https://cutt.ly/QOjzXmL>). Також на сайті представлені результати анкетування щодо покращення якості підготовки за ОП «Туризм» зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів (<https://cutt.ly/FOjz6w2>,

<https://cutt.ly/QOjzXmL>). Пропозиції, що надходили від здобувачів, стосувалися додавання ОК «Міжнародний туризм» до обов'язкових фахових ОК (протокол №16 від 02.03.2021, №2 від 15.03.2021 засідання НМК за спеціальністю 242 Туризм). Пропозиції роботодавців стосувалися практичної складової програми підготовки, підкреслення регіонального аспекту ОП, додавання таких ОК, як «Стратегія розвитку регіонального туризму», «Основи країнознавства». Також пропозиції надходили від академічної спільноти стосовно структури ОП та ПРН. Усі пропозиції, що надходили після громадського обговорення, розглянуто та визначено ті, що будуть впроваджені наступного навчального року відповідно до оновленої ОП (<https://cutt.ly/JOjdnZC>, протокол №16 від 02.03.2021, №2 від 15.03.2021 засідання НМК за спеціальністю 242 Туризм). Врахування пропозицій та участь стейкхолдерів у процесах розроблення та забезпечення освітнього процесу на ОП підтверджено документально: договорами про співпрацю, рецензіями-відгуками роботодавців та результатами опитування студентів; усними відповідями учасників зустрічей (зі студентами, роботодавцями, відкритої зустрічі). Коло стейкхолдерів сформоване відповідно до ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час формулювання й подальшого оновлення цілей та ПРН ОП було враховано тенденції розвитку сучасного ринку праці в туризмі (орієнтація навчання на національний і світовий досвід теоретичної і практичної професійної підготовки, формування фахових компетентностей задля забезпечення конкурентоспроможності випускників ОП на ринку праці в сфері туризму і рекреації); тенденції розвитку спеціальності 242 Туризм (конкурентоспроможність фахівців у цій галузі визначається отриманими практичними навичками в туризмі, знаннями іноземних мов, географії та організаційно-управлінської діяльності); галузевий та регіональний контекст – сучасний стан розвитку візного туризму в Україні та світі, а також стратегічних завдань Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 р. (<https://cutt.ly/zOjxLsO>); а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Зустріч ЕГ з НПП показала, що Гарант та група забезпечення ОП вивчали досвід реалізації аналогічних програм таких вітчизняних ЗВО, як КНУ ім. Т.Шевченка, КНТЕУ, Приазовський державний технічний університет, ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, а також закордонних ЗВО - ISMA University (Латвія), University of west Attica (Греція), зокрема щодо використання досвіду з посилення практичної складової, вивчення іноземних мов, інтернаціоналізації освіти. ЗВО підтримує зв'язки із роботодавцями та проводить з ними певні консультації щодо особливостей реалізації ОП та оновлення ОК. Під час зустрічі із фокус-групою роботодавці підтвердили важливість вивчення сучасних ІТ, іноземних мов. Випускова кафедра активно співпрацює з Управлінням культури, туризму, національностей і релігій Дніпропетровської ОДА, яка активно залучає студентську молодь до проведення спільних івент-подій, зокрема щорічного Міжнародного форуму з туризму та гостинності «Дніпроехро» (виступ на зустрічі ЕГ з роботодавцями Першиної Н.Г., начальника Управління). Зустріч ЕГ із адміністрацією ЗВО показала, що керівництво НТУ «ДП» зацікавлено у розвитку ОП, підтримує зміни, пов'язані із формуванням компетентностей здобувачів на ринку праці. В цілому, можна визначити, що цілі ОП формують загальні та фахові компетентності здобувачів задля успішного здійснення професійної діяльності у сфері туризму; ПРН визначаються відповідно до тенденцій розвитку сучасного ринку праці, що забезпечує майбутнім випускникам ОП відповідний рівень конкурентоспроможності.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт ВО першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом МОН України від 04.10.2018 р. № 1068. ОП «Туризм» відповідає Стандарту ВО за спеціальністю 242 Туризм в частині: 1) всі загальні компетентності ОП повністю дублюють компетентності Стандарту (К01-К14); 2) 16 спеціальних компетентностей із 18 відповідають Стандарту (К15-К30); 3) 22 ПРН із 24 (ПР01-ПР22) відповідають Стандарту. В межах своєї автономії, ЗВО додано до ОП 2 спеціальні компетентності (К31 «Здатність змістовно та коректно інтерпретувати результати діяльності суб'єктів туристичного бізнесу із застосуванням сучасного інструментарію» і К32 «Здатність формувати обґрунтовані управлінські рішення на основі розуміння економічних процесів і тенденцій розвитку туристичного ринку) та 2 результати навчання (ПР23 «Володіти методами аналізу, планування та прогнозування процесів, що визначають результативність діяльності суб'єктів туристичного бізнесу із застосуванням сучасного інструментарію» і ПР24 «Демонструвати вміння приймати обґрунтовані управлінські рішення із застосуванням крос-функціонального підходу в діяльності суб'єктів туристичного бізнесу»). Всі передбачені ОП компетентності та ПРН досягаються за рахунок обов'язкової складової. Визначені в ОП ПРН відповідають зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей бакалаврів з туризму, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. ОП містить усі необхідні визначені стандартом загальні та фахові компетентності, а також дозволяє досягти обумовлені Стандартом результати навчання про що свідчить матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП. Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі, завдання та концептуальні положення ОП чітко сформульовані, в цілому відповідають місії, Стратегічному плану розвитку та Стратегії розвитку ЗВО. Цілі та програмні результати навчання ОП відображають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, містять галузевий контекст. Сильною стороною ОП є конструктивна співпраця з широким колом роботодавців, академічної спільноти та здобувачами, які мотивовані щодо якісної реалізації та покращення ОП. Як внутрішні так і зовнішні стейкхолдери можуть вільно висловлювати свої побажання щодо вдосконалення змісту ОП, як через анкетування так і в ході зустрічей обговорення змісту ОП на засіданнях науково-методичної комісії за спеціальністю 242 Туризм фінансово-економічного факультету ЗВО. У програмі застосовано студентоцентровану складову. Досвід вітчизняних та іноземних ЗВО, реалізований завдяки налагодженим зв'язкам та укладеним договором про співпрацю, дозволить зробити ОП більш адаптованою до освітянського простору та ринкових потреб. ОП забезпечує досягнення всіх ПРН відповідно до Стандарту ВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не достатньо чітко визначена унікальність та фокус ОП. Доцільно посилити позиціонування ОП як унікальної програми підготовки фахівців туристичної галузі, які можуть здійснювати відповідну діяльність на ринку туристичних послуг. Рекомендовано якісно поглибити співпрацю усіх стейкхолдерів на засадах ефективної участі при змістовному перегляді ОК та наповненні ОП. Доцільно включити до складу робочої групи ОП представника роботодавців задля забезпечення урахування позицій та потреб стейкхолдерів. На думку ЕГ, ЗВО слід використати досвід інших ЗВО та сформувати свою унікальну спеціалізовану ОП з визначеним фокусом на сталий розвиток регіонального туризму.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО дозволили зробити висновок про відповідність ОП за критерієм 1 Рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Закону України “Про вищу освіту” № 1556-VII від 01 липня 2014 р. (зі змінами), обсяг освітньо-професійної програми підготовки бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1556-18>), що повністю відповідає обсягу ОП “Туризм”, що реалізується на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у НТУ «ДП». Відповідно до ОП та навчального плану (<https://cutt.ly/NOjWPRF>), загальна кількість кредитів ЄКТС – 240, з яких 180 кредитів ЄКТС – обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм для першого (бакалаврського) рівня (<https://cutt.ly/WOjWZUA>); 60 кредитів ЄКТС – складають дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Таким чином, обсяг ОП «Туризм» та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам чинного законодавства для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП Туризм затверджено ВР НТУ «ДП» 05.07.2018, протокол №9. Надалі ОП щорічно переглядалась та оновлювалась (<https://cutt.ly/SOlzAAH>). ОП 2021р. є структурованою та змістовною у контексті загального часу

навчання, виділено обов'язкову частину із циклами загальної та спец.підготовки та вибірковою частину (відповідно 180 та 60 кредитів), ОК циклу загальної підготовки (30 кредитів) та ОК циклу спец.підготовки (150 кредитів) із виокремленням базових ОК за галуззю знань (34 кредити), фахових ОК за спеціальністю (86 кредитів), практичної підготовки за спеціальністю та атестації (30 кредитів). Передбачено туристично-краєзнавчу практику П1 (6 кредитів), екскурсійну П2 (6 кредитів), виробничу П3 (6 кредитів) та передатестаційну П4 (3 кредити) (<https://cutt.ly/SOlzAAH>). ОК обов'язкової та вибіркової частин мають відповідне метод.забезпечення, зокрема РПНД та/або силабуси, розроблені відповідно до Положення про НМЗ ОП НТУ «ДП» та Рекомендацій щодо створення силабусу НД (<https://cutt.ly/nOIIacj>). Досягнення ПРН, які корелюють із загальними компетентностями, забезпечується в т.ч. вивченням ОК циклу загальної підготовки (напр.: Цивілізаційні процеси в українському суспільстві, Фіз. культура та спорт, Іноземна мова, Правознавство та ін). Форми атестації відповідають вимогам стандарту ВО. Розподіл компонентів ОП за семестрами є раціональним з точки зору навч.процесу. Однак, слід зауважити, що деякі обов'язкові ОК, зокрема, Ф1, Ф11, Ф14, Б4, Б5, які утворюють отримання СК, зокрема КОЗ, КОБ-16, К20-22 та ПР05-07, ПР10, ПР23, ПР24, не мають достатнього підґрунтя у вигляді дисциплін, які націлені на знання технології та організації діяльності тур.підприємств та є необхідним підґрунтям для вивчення дисциплін управлінського характеру. Тому вважаємо за доцільне рекомендувати додавання до обов'язкової частини ОП таких ОК як Організація ресторанної справи, Організація готельної справи, Маркетинг туризму, Менеджмент туризму, Організація екскурсійної діяльності (зараз є вибірковою ОК). Базових знань з маркетингу також вимагають такі обов'язкові ОК, як Ф1 Бізнес-планування туристичної діяльності, Б4 Маркетингові комунікації, Ф8 Реклама і PR в туризмі, про що свідчить їх змістовне наповнення відповідно до РПНД (<https://cutt.ly/rOzXyQ1>). Додавання таких ОК також відповідає запитам стейкхолдерів (виступ на зустрічі ЕГ з роботодавцями В. Біленко – директор Центру народного мистецтва «Петриківка», С. Біленко - співзасновниця етно-садиби «Миколин хутір»). Крім того, варто звернути увагу на необхідність більш широкого представлення ОК, що забезпечують поглиблене вивчення сучасних ІКТ в турсфері в частині оволодіння навичками роботи із ПП професійного спрямування (напр. Servio, Amadeus, Sabre, QGIS та ін.) та формування підприємницьких навичок у тур. бізнесі; а також збільшення кредитів на вивчення іноземних мов, що відповідатиме сучасним запитам розвитку ринку турпослуг та потребам регіонального ринку праці. В цілому, компоненти ОП в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП свідчить про її відповідність предметній області спеціальності 242 Туризм. ОК у цілому відповідають спеціальності 242 Туризм за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Усі ПРН забезпечуються освітніми компонентами, які включені до обов'язкової складової ОП. Відповідні компетентності відображаються в ОП. ПРН та компетентності, якими повинен оволодіти здобувач, подані у РП НД, силабусах із зазначенням відповідних шифрів (<https://cutt.ly/5OzKQpm>). Однак слід відмітити наявність певних неспівпадінь, дублювання / ідентичності змісту окремих дисциплін, очікуваних дисциплінарних результатів (ДРН) навчання за деякими дисциплінами. Зокрема, в описі дисциплін Ф9 «Розрахунки в туристичному бізнесі» та Ф14 «Туроперейтинг» має місце ДРН «знати технологію розробки маршрутів та турів і організацію обслуговування туристів» (ПР06.1-Ф9 та ПР07.1-Ф14 відповідно), які, при цьому, відносяться до різних ПРН (ПР06 та ПР07 відповідно). Однак, означений ДРН не передбачений для дисципліни Ф12 «Технологія розробки і реалізації туристичного продукту». Деякі ОК мають зауваження до змісту, наповнення, визначенням ЗК, СК та ПРН, дублювання змісту дисциплін (частково: Ф9 є частиною Ф12, які по суті є частиною Ф14, оскільки туроперейтинг є діяльністю з розробки і реалізації турпродукту за допомогою спеціалізованих технологій та інструментарію; Ф8 є частиною Б4 і за суттю і за змістом; дисципліна вибіркового блоку Туристичні ресурси світу є частиною обов'язкової Б1). Зустріч з фокус-групою роботодавців показала, що роботодавці беруть участь в удосконаленні ОП, виступають рецензентами ОП (Лієв О.С., Тараненко М.В., Пугач Д.М., Довбиш О.А.), їхні пропозиції враховані в частині запровадження окремих дисциплін (Стратегія розвитку регіонального туризму, Основи країнознавства), оновлення змістових модулів окремих дисциплін (Бізнес-планування туристичної діяльності, Туристичні ринки). Зустріч зі здобувачами показала їхню зацікавленість у вивченні другої іноземної мови, що додало б їм додаткових конкурентних переваг на ринку праці. У цілому зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, а її освітні компоненти дають можливість досягти цілей і ПРН.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, з них: обов'язкова освітня компонента складає 180 кредит ЄКТС, або 75%; вибіркова – 60 кредитів ЄКТС або 25%. Структура ОП «Туризм» передбачає можливість для формування ІОТ, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами НД в обсязі 60 кр. ЄКТС, що відповідає ст.62, п.15 ЗУ «Про вищу освіту». Підтверджено, що студенти мають змогу формувати власну освітню траєкторію через вільний вибір навчальних дисциплін, тем кваліфікаційної та курсових робіт; можливості використання процедури академічної мобільності, що регламентуються Положенням про формування переліку та обрання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти НТУ «ДП», Положенням про організацію освітнього процесу НТУ «ДП» (<https://cutt.ly/6Oz6HbU>). Перелік вибіркового НД формується за першим (бакалаврським) рівнем ВО, оновлення якого здійснюється кожного навчального року. До Переліку включаються НД, що спрямовані на розвиток soft-skills, та вибірково фахові НД (<https://cutt.ly/oOxtw3H>). Під час зустрічі із фокус-групою здобувачі підтвердили, що механізм вільного вибору ОК здобувачами ВО, який відображено у Положенні про формування переліку та обрання

НД здобувачами ВО для них зрозумілий: студенти знайомляться зі змістом вибіркового компонента через подані на сайті ЗВО робочі програми та силабуси, потім обирають відповідні НД через власні кабінети ПЗ "Office 365". Здобувачі можуть обирати НД з інших ОП. Зазначений підхід застосовується у процесі складання індивідуального навчального плану здобувача на кожен наступний навчальний рік. Виконання індивідуального навчального плану студента здійснюється згідно з затвердженими графіком навчального процесу, розкладами занять та проведення підсумкової атестації. Також, здобувачі мають змогу скористатися правом на навчання за програмою академічної мобільності відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність НТУ «ДП» (<https://cutt.ly/6Oz6HbU>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та НП передбачають наступні види та обсяги практичної підготовки здобувачів в обсязі 21 кредит ЄКТС: туристично-краєзнавча практика, екскурсійна, виробнича, передатестаційна практики. Організація практики здійснюється відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/6Oz6HbU>). Методичне забезпечення практики здійснюється відповідно до вимог програми практики, розробленої керівниками практики і затверджених на засіданні кафедри туризму та економіки підприємства, погодженої науково-методичною комісією спеціальності 242 Туризм фінансово-економічного факультету НТУ «ДП». Практична підготовка здійснюється на базі туристичних підприємств м. Дніпро та Дніпропетровської області (турагенції «Marita Travel», «Веселка бажань», «ВалдіТур» та ін.), Центру народного мистецтва «Петриківка», Етно-садиби «Миколін хутір», Управління культури, національностей і релігій Дніпропетровської ОДА. Також здобувачі мають можливість проходити закордонні стажування у Болгарії, підписано Договір про партнерство та співпрацю з Associazione U.C.M. - Italy "Unione Cuochi del Mediterraneo" Foggia (Repubblica Italiana) (<https://cutt.ly/3OxgHOZ>). Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації праці на туристичних підприємствах, формування компетентностей, необхідних для їхньої подальшої професійної діяльності. Зустріч з роботодавцями (Тараненко М.В. – директор ТА «Marita Travel»; Біленко В.Г. – директор Центру народного мистецтва «Петриківка»; Біленко С. М. – співзасновниця етно-садиби «Миколін хутір»; Пугач Д. М. – керівник ТА «Веселка бажань»; Довбиш О. О. - керівник ТА «ВалдіТур»; Першина Н.Г. – начальник Управління культури, національностей і релігій Дніпропетровської обласної державної адміністрації, аналіз звіту СО, нормативного та методичного забезпечення, сайта кафедри та ЗВО дозволяє визначити, що практична підготовка здобувачів ОП відбувається належним чином. Роботодавці зазначають, що ОП забезпечує достатній рівень практичної підготовки здобувачів (<https://cutt.ly/oOxhhoF>). На зустрічі з роботодавцями ЕГ пересвідчилася про схвальні відгуки про проходження практики здобувачами ОП та запрошення до участі в різних івент-заходах (<https://cutt.ly/oOxhhoF>). Форми, види та програми практик ОП "Туризм" дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП дає можливість сформуванню у здобувача вищої освіти соціальні (міжпрофесійні, універсальні) навички, корисні для будь-якого виду діяльності, що дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, вирішувати нестандартні завдання, підвищувати ефективність праці. Формування соціальних та професійних навичок, соціальна відповідальність, вміння використання інформаційних та комунікативних технологій в ОП набувається через вивчення дисциплін «Іноземна мова професійного спрямування», «Цивілізаційні процеси в українському суспільстві», «Ціннісні компетенції фахівця», «Теорія і практика міжкультурної комунікації», «Міжнародний етикет», «Туристично-краєзнавча практика», «Екскурсійна практика», «Виробнича практика», «Передатестаційна практика». В ході онлайн-зустрічі зі здобувачами та студентським самоврядуванням встановлено, що формування соціальних навичок (soft skills) відбувається як в аудиторний час, так і під час проходження практик, участі здобувачів у громадських туристичних заходах, закордонних стажуваннях, заходах «Міжнародної школи туризму» (пілотний проект кафедри туризму та економіки підприємства <https://cutt.ly/mOva87p>), Міжнародній науково-освітній олімпіаді з туризму (<https://cutt.ly/YOvdrlQ>), участі у наукових конференціях, всеукраїнських конкурсах, загальноміських заходах, туристичних форумах, зустрічах та виробничих екскурсіях тощо. В процесі інтерв'ювання студентів з'ясовано, що вони розуміють зміст даної категорії, демонструють комунікативні та ораторські здібності, лідерські якості, креативність, здатність до системного творчого мислення, здатність до аналізу, синтезу та оцінки нових ідей, що відповідає ЗК04-ЗК14. Студенти наголосили, що достатня увага в ЗВО надається соціальним та спортивним заходам, однак під час пандемії коронавірусу вони проводяться обмежено, відповідно до санітарно-епідеміологічних вимог.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 242 «Туризм» на тепер відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, структури навчального плану (<https://cutt.ly/XOvdLDK>), силабусів/робочих програм НД дає підстави стверджувати, що обсяг ОП та ОК (у кредитах ЄКТС), включаючи аудиторну та самостійну роботу, співпадає з фактичним навантаженням здобувачів та відповідає нормативним вимогам. Про це свідчить власне зміст ОП, навчальних планів, силабуси/робочі програми (<https://cutt.ly/SOvd6Jt>), а також опитування фокус-груп НПП, здобувачів освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів. Зустрічі із здобувачами ВО підтвердили можливість набуття необхідні компетентності. Студенти зазначили, що у ЗВО існують усі необхідні ресурси (бібліотечні, методичні, соціально-побутові, інформаційні та ін.) для якісної професійної підготовки. За даними електронного розкладу (<https://cutt.ly/ZOvfPHu>), аудиторне навантаження здобувачів денної форми навчання розподілено рівномірно. Інтерв'ювання студентів підтвердило відсутність скарг щодо надмірного навантаження та на самостійну роботу. Зараз, під час запровадження карантинних обмежень, у ЗВО діє змішана форма навчання з використанням технологій дистанційного навчання. Задля цього ЗВО використовує платформу «Moodle», крім цього, викладачі також проводять заняття із використанням технологій Office365, Microsoft Teams. Таким чином, обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, отже є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на освітній програмі “Туризм” не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП «Туризм» є практико-орієнтованою. Наявні обов'язкові ОК забезпечують отримання всіх компетентностей передбачених ОП та Стандартом вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Акцент на формування комунікаційних компетентностей, практичні заняття на туристичних підприємствах, налагодження співпраці зі стейкхолдерами, співробітництво з ОДА, організаціями сфери туризму дозволили сформувати освітнє середовище, яке позитивно впливає на освоєння знань, формування soft- та hard skills майбутніх фахівців з туризму. Відповідність ОП предметній області заявленої для неї спеціальності; приділення значної уваги практичній підготовці (4 вида практик загальним обсягом 21 кредит ЄКТС); обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти цілей та всіх ПРН, обумовлених Стандартом. В НТУ «ДП» створені умови та забезпечені автоматизованої процедури вибору здобувачами ВО дисциплін з ОП з урахуванням потреб у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

НП потребує удосконалення в частині формування чіткої взаємопов'язаної та послідовної системи викладання ОК для досягнення цілей і ПРН. Рекомендовано переглянути перелік ОК що входять до обов'язкової компоненти ОП, ввести навчальні дисципліни спрямовані на розвиток знань з технології та організації діяльності підприємств туризму та є необхідним підґрунтям для вивчення дисциплін управлінського характеру. Доцільним є додавання до переліку обов'язкових ОК НД «Організація екскурсійної діяльності» (зараз є вибірковою ОК), враховуючи її важливість для формування soft skills, наявність в ОП ОК «Екскурсійна практика» (6 кредитів ЄКТС), наявність в складі НПП фахівців-практиків з екскурсійної справи. Деякі ОК мають зауваження до змісту, наповнення визначеним ЗК, СК та РН, дублювання змісту дисциплін. Рекомендовано привести у відповідність їх змістову частину задля нівелювання наявних певних неспівпадінь, дублювання/ідентичності змісту. Вдосконалення потребують ОК, спрямовані на вивчення ІКТ в частині оволодіння навичками роботи із програмним забезпеченням професійного спрямування, зокрема Servio, Amadeus, Sabre, QGIS. Рекомендовано укласти угоди з компаніями, що надають доступ до сучасних спеціалізованих для туристичної сфери діяльності інформаційних систем. Доцільним також є збільшення кредитів на вивчення іноземних мов, що відповідатиме сучасним запитам розвитку ринку турпослуг та потребам регіонального ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні сторони, а також рекомендації щодо удосконалення ОП у контексті критерію 2 експертна група вважає, що ОП «Туризм» має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила Прийому 2023 року вступу до ЗВО є у відкритому доступі та розміщуються на головному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/tOvaZX8>), є чіткими та зрозумілими не містять дискримінаційних положень. Також на сайті відображено Правила Прийому минулих років вступу (<https://cutt.ly/hOvaBf6>). Доступність до отримання вищої освіти для особливих категорій громадян, закордонних здобувачів та осіб без громадянства здійснюється відповідно до законодавчих актів, положення яких регулюють права таких осіб на можливість здобувати вищу освіту.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом вступників до ЗВО здійснюється відповідно до Правил прийому (що затверджуються Вченою радою) <https://cutt.ly/UOva1Ch>, які оновлюються щорічно відповідно до “Умов прийому на навчання до ЗВО України” МОН. Вступ на ОПП передбачає наявність 2 обов’язкових сертифікатів ЗНО: українська мова та література, іноземна мова (що визначені МОН) та третій сертифікат на вибір (історія України, або біологія, або географія, або фізика, або хімія) з розподілом вагових коефіцієнтів 0,3 на кожний предмет та 0,1 - бал свідоцтва про ПЗСО. Вступ на другий курс нп ОПП на базу молодшого спеціаліста/молодшого бакалавра передбачає наявність обов’язково 2-х сертифікатів з української мови та літератури і будь-який інший на вибір вступника, а також фахового вступного випробування з розподілом вагових коефіцієнтів 0,25 на предмети ЗНО і 0,50 - для фахового іспиту.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності регулюється: Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність <https://cutt.ly/sOvsqnS> та Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти <https://cutt.ly/oOvst6O>: “Визнання й перенесення кредитів здійснюється, як правило, у канікулярний період (до початку навчання за відповідним графіком). Визнання й перенесення кредитів з модулів, вивчення яких передбачено навчальним планом у поточному семестрі, може здійснюватися протягом семестру але обов’язково до початку семестрового контролю. Визнання й перенесення кредитів, присвоєних здобувачам під час навчання за програмами академічної мобільності, здійснюється на основі узгоджених університетами-партнерами навчальних планів та/або їх окремих частин (кредитних модулів, в тому числі навчальних дисциплін). Підставою для перенесення кредитів є представлена студентом Академічна довідка (виписка навчальних досягнень) або Додаток до диплому попередньої вищої освіти.” За ОП «Туризм» практики визнання результатів отриманих в інших закладах не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно До Положення про організацію освітнього процесу <https://cutt.ly/fOvsazh> визначено процедуру перезарахування результатів отриманих у неформальній освіті: “За зверненням ЗО щодо необхідності врахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, створюється комісія в межах кафедри, факультету/інституту. Можливий розгляд результатів навчання науково-методичною комісією зі спеціальності або групою забезпечення спеціальності. Комісія розглядає представлені ЗО результати навчання, отримані у неформальній освіті. За результатами обговорення комісією приймається рішення щодо визнання результатів навчання, отриманих за неформальною освітою, та їх позиціонування з урахуванням вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю, освітньої програми, за якою надаються освітні послуги. Рішення комісії приймається більшістю голосів. За результатами рішення комісією готується мотивований висновок”. Згідно із звітом СО: “Результати

онлайн-курсів (за наявності відповідних сертифікатів) можуть бути також перезараховані в межах дисциплін за умови їх відповідності змісту фахового спрямування ОК". Під час онлайн-зустрічей зі ЗО та НПП, ЕГ дізналась, що викладачі популяризують серед студентів освітні онлайн-платформи та курси, що відповідають темам окремих ОК, студенти мають можливість проходити такі курси та звертатись до викладачів про можливість перезарахування результатів навчання. Поки що такої практики на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила Прийому розміщуються на головному сайті, не містять дискримінаційних положень та відповідають змісту та особливостям ОП. Визначено нормативними документами процедури визнання результатів отриманих в інших ЗВО, під час академічної мобільності та при отриманні неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Поки що на ОП не було практики визнання результатів отриманих в інших ЗВО, під час академічної мобільності чи при неформальній освіті. ЕГ рекомендує популяризувати академічну мобільність та інші види освіти поза навчальним часом задля формування висококваліфікованого фахівця в галузі туризму.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП в контексті критерію 3, відповідно до сформульованих сильних та слабких сторін, відповідає заявленим вимогам акредитаційного процесу. Відсутність інноваційних та взірцевих практик дає змогу оцінити даний критерій оцінкою В в контексті всіх підкритеріїв.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання реалізуються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу <https://cutt.ly/1OvgyAD>. За ОП навчання здійснюється на денній та заочній (дистанційній) формі навчання. Основними видами навчальних занять є лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Навчальні заняття проводяться за розкладом, який складається диспетчерською службою та затверджується ректором університету (першим проректором) <https://cutt.ly/9OvgTIY>. Як зазначено в звіті СО, в більшій мірі, використовуються такі методи навчання, як: пояснювально-ілюстративний метод, методи занурення, мозкового штурму, конкретної ситуації, обговорення та вирішення проблеми, аналіз ситуації, фасилітування роботи у малих групах, і т.д. До кожного ОК розробник/група розробників обирають форми та методи подачі матеріалу, літературу, внесення результатів власних наукових доробків, що забезпечує реалізацію академічної свободи викладача. Вся інформація з кожної дисципліни, включаючи форми та методи навчання, критерії, контрольні точки, розміщується в робочих програмах дисциплін/слабусах на сайті кафедри <https://cutt.ly/qOvjf2T>. Студентоцентризований підхід та індивідуальна освітня траєкторія реалізується завдяки можливості ЗО самостійно обирати теми курсових робіт, дисципліни вибіркового циклу, дисципліни, що забезпечують soft skills, теми кваліфікаційних робіт, бази практики. Викладання дисциплін під час дистанційної освіти забезпечувалось через освітню платформу Moodle (ЕГ мала можливість подивитись на роботу в середовищі, як з боку здобувача, так з боку викладача), Office365, MS Teams. Всі зауваження, щодо рівня задоволеності викладанням та навчанням ЗО можуть висловити під час опитування, що розташоване на платформі Moodle, а з результатами опитування ознайомитись на сайті кафедри (<https://ep.nmu.org.ua/ua/school/>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в іншій подібній спосіб).

Як зазначали ЗО та НПП, інформація, щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів є у відкритому доступі на сайті кафедри у програмах навчальних дисциплін/силабусах <https://ep.nmu.org.ua/ua/nmz/>. Також на сайті кафедри є графіки навчального процесу <https://cutt.ly/SOvcAun>, розклади занять, сесії, консультацій <https://cutt.ly/GOvcFLo> та контакти дані викладачів. Кожен викладач перед початком навчання знайомить здобувачів ВО з видами занять, їх кількістю та контрольними точками. В навчальному середовищі Moodle розміщено теми та перелік питань до кожної ОК, лекційні / презентаційні матеріали, перелік необхідної літератури та поле для відповіді здобувачів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і дослідження під час організації освітнього процесу. “Здобувачі під керівництвом науково-педагогічних працівників кафедри постійно приймають участь у науково-дослідних роботах, конференціях, круглих столах, олімпіадах, є співавторами наукових публікацій”. Так, на базі кафедри функціонує студентський науковий гурток “Турист” <https://cutt.ly/VOvcEzg9>. Участь студентів у роботі гуртка забезпечує формування та набуття загальних/спеціальних компетентностей й ПРН за ОП “Туризм”. Кафедра веде активну науково-дослідницьку роботу, що відображається у тематиці науково-дослідних робіт, зокрема: – «Інтеграція України у світовий ринок туристичних послуг» (номер державної реєстрації 0116U005632, 2016–2021 рр. Дніпро, Україна); – «Інноваційний розвиток підприємств туристичної сфери у кіберпросторі» (номер державної реєстрації 0119U006815, 2019–2021 рр. Дніпро, Україна)<https://cutt.ly/tOvcReoU>; – «Забезпечення конкурентоспроможності промислового підприємства за рахунок удосконалення людського капіталу» (номер державної реєстрації 0116U005631, 2016–2020 рр., Дніпро, Україна). Щорічно проводиться міжнародна мультидисциплінарна науково-практична конференція «Детермінанти сталого розвитку суспільства в умовах глобалізації» (<https://cutt.ly/POvcRyAa>). З 2 грудня по 6 грудня 2020 р. кафедрою проведено міжнародну науково-освітню олімпіаду з туризму (<https://cutt.ly/OOvcRpNQ>). У 2020 р. студентки гр. 242-20-1, що навчаються за ОП «Туризм» під керівництвом викладачів кафедри Герасименко Т.В. та Шаповал В.М. Ганна Горяна та Ульяна Гришина зайняли II місце у Міжнародній науково-освітній олімпіаді з туризму. По завершенню досліджень студенти отримали сертифікати. Науково-дослідна робота здобувачів ОП також здійснюється в рамках: культурно-лінгвістичних (<https://cutt.ly/HOvcRjh2>) та науково-освітніх центрів (<https://cutt.ly/hOvcRLZ8>), музеїв історії та геолого-мінералогічному. На випусковій кафедрі туризму та економіки підприємства діє пілотний проєкт “Міжнародна школа туризму”, який дає можливість поєднати навчання, дослідження та практичну діяльність у туристичній сфері на підприємствах реального бізнесу (<https://cutt.ly/IOQ8u6Q>)

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП оновлюють зміст ОК відповідно до власних наукових досягнень та сучасних практик. На сайті кафедри розміщена вкладка “Викладачі”, де розміщено всі наукові доробки (монографії, статті, участь в конференціях), результати стажування, підвищення кваліфікації викладачів за останні роки. Відповідно до звіту СО: “Результати наукових досліджень враховуються під час викладання та оновлення наступних дисциплін: “Стратегічний розвиток підприємств туристичної галузі», «Технологія розробки і реалізації туристичного продукту», «Розрахунки в туристичному бізнесі». ЕГ були надані документи, які підтверджують оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень НПП кафедри і сучасних практик туристичного бізнесу (у т.ч. протоколи засідання науково-методичної комісії за спеціальністю 242 Туризм №1 від 05.10.2020, №1б від 02.03.2021, №2 від 15.03.2021, №3 від 02.07.2021, №1 від 30.09.2021, №2 від 26.11.2021). Кафедра бере участь у виконанні госпдоговірних тем, результати яких впроваджуються “при викладанні та оновленні таких ОК ОПП: «Основи туризмознавства», «Економіка туристичної діяльності», «Організація туристичної діяльності», «Міжнародний туризм», «Інноваційні моделі розвитку туристичного бізнесу». Освітні компоненти оновлюються щороку та затверджуються на засіданнях кафедри шляхом внутрішнього обговорення.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. В ЗВО діють відділи міжнародної академічної мобільності та міжнародних проєктів (<https://cutt.ly/COvc8wLY>) та відділ міжнародних зв’язків (<https://cutt.ly/KOvc8yxi>), основними функціями яких є поширення інформації щодо міжнародних конкурсів, грантів, проєктів, програм академічної мобільності та подвійних дипломів. Як видно зі звіту СО та підтверджено при спілкуванні з НПП кафедри, викладачі, задіяні на ОП “Туризм” приймали участь у міжнародних наукових конференціях, зокрема, Герасименко Т., Шаповал В. (International Business Information Management Association, Spain, 2020; 2021); Герасименко Т., Юрчишина Л., Белобородова М., Бондаренко Л. проходили закордонні науково-

педагогічні стажування («Organization of management of the tourist complex», Єгипет, 2020-2021 р.; «Management, Economy and Finance», Литва, 2020 р.; «Essential Management Skills» International Management Institute, Germany). ЗВО має широке коло іноземних закладів-партнерів (<https://cutt.ly/mO3Spvd>), співпраця з якими відбувається через науково-освітнє співробітництво та обмін студентами. Також ЗВО має постійно діючі міжнародні програми академічної мобільності і міжнародні проекти, в т.ч. ERASMUS+, ГОРИЗОНТ 2020, DAAD, “Marie Curie Actions” (<https://cutt.ly/pO3SwyD>). Однак, здобувачі ОП “Туризм” не брали участь у вищевказаних програмах. При спілкуванні зі ЗО ЕГ дізналась, що студентка 4-го курсу Борискіна Єлизавета брала участь у дистанційному проекті Еразмус “Волонтерство без кордонів”, який проходив онлайн (<https://cutt.ly/wO8MрUr>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Вся інформація з кожної дисципліни, включаючи форми та методи навчання, критерії, контрольні точки, розміщується в робочих програмах дисциплін/слабусах на сайті кафедри Викладання дисциплін під час дистанційної освіти забезпечувалось через освітню платформу Moodle, Office365, MS Teams. Всі результати опитувань розміщені на сайті кафедри. Кожен викладач перед початком навчання знайомить ЗО з видами занять, їх кількістю та контрольними точками. В навчальному середовищі Moodle розміщено теми та перелік питань до кожної ОК, лекційні/презентаційні матеріали, перелік необхідної літератури та поле для відповіді ЗО. На базі кафедри функціонує студентський науковий гурток “Турист”. Кафедра веде активну науково-дослідницьку роботу, що відображається у тематиці науково-дослідних робіт. Під керівництвом викладачів кафедри Герасименко Т.В. та Шаповал В.М. Ганна Горяна та Ульяна Гришина зайняли II місце у Міжнародній науково-освітній олімпіаді з туризму. На кафедрі діє пілотний проект “Міжнародна школа туризму”, який дає можливість поєднати навчання, дослідження та практичну діяльність у туристичній сфері на підприємствах реального бізнесу. Студентка 4-го курсу брала участь у дистанційній програмі Еразмус “Волонтерство без кордонів”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендуємо активізувати участь здобувачів ОП у міжнародних проектах, забезпечити системне інформування їх про програми академічної мобільності, посилити участь здобувачів у міжнародній та внутрішній мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи сильні сторони, а також рекомендації щодо удосконалення ОП у контексті критерію 4 експертна група вважає, що ОП «Туризм» має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/COQtCrW>) види контрольних заходів поділяються на: поточний та підсумковий контроль (залік, диференційований залік, іспит, курсова робота). Про всі види контрольних точок ЗО повідомляють НПП на першому занятті, а дати проведення контрольних точок висвітлені на сайті факультету (<https://cutt.ly/COWqFoo>). Як зазначили ЗО під час онлайн-зустрічі №3: “Під час дистанційної освіти, в основному, контрольне оцінювання здійснювалось за допомогою платформи Teams у режимі реального часу або через платформу Moodle.” Чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів регламентує Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/YOQiWNW>). Також критерії оцінювання до кожної дисципліни описані в робочих програмах/силабусах, що є у постійному доступі на сайті кафедри (<https://ep.nmu.org.ua/ua/nmz/>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації ЗО відповідають вимогам Стандарт ВО першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 «Сфера обслуговування» (<https://cutt.ly/WOjWZUA>), Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/zOWwkke>). Атестація передбачає публічний захист кваліфікаційних робіт та атестаційний екзамен. Кваліфікаційна робота проходить перевірку на відсоток запозичень відповідно до вищевказаного Положення та передається до репозиторію бібліотеки ЗВО.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО розроблено та затверджено ряд нормативних документів, що регулюють правила проведення контрольних заходів: Положення про організацію освітнього процесу, Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, Положення про проведення практики, Положення про організацію атестації. Всі нормативні документи є у відкритому доступі за посиланням https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/. Інформацію про контрольні точки доносить до відома ЗО викладач дисципліни та куратор групи перед початком навчального семестру. Відповідно вищевказані документи також регулюють порядок повторного проходження контрольних точок у випадку відсутності з поважних причин. Також ЗО зазначили, що НПП є об'єктивними та неупередженими, а певні конфлікти ситуації пов'язані з незадоволеністю оцінкою можна вирішити пересклавши проміжний чи підсумковий контроль, звернувшись із заявою в деканат чи до завідувачої кафедри. В основному, ЗО виконують різного виду завдання через платформу Moodle, в тому числі і тестового характеру (відкриті, закриті тести), що унеможлиблює прояв необ'єктивності екзаменатора. ЗО, в цілому, ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій, зазначили про наявність електронної адреса відповідальних осіб, що займаються вирішенням конфліктних ситуацій. В ЗВО розроблений Кодекс академічної доброчесності <https://cutt.ly/5OWr5Nr>.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В ЗВО розроблені нормативні документи, які регламентують політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності: Кодекс академічної доброчесності (<https://cutt.ly/dOWtU7c>), Політика забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/iOWtCRG>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (<https://cutt.ly/tOWtHPv>) та ін., розробкою та впровадженням яких займається Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/KOWyexI>). Представники відділу проводять низку заходів з популяризації доброчесності, інформація про що розміщена на їх сторінці. Загалом в ЗВО популяризується академічна доброчесність шляхом проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи. Вимоги викладачів до якості виконання завдань здобувачів формалізовані у робочих програмах НД. Обов'язковою є перевірка усіх наукових статей, тез доповідей, курсових, конкурсних та кваліфікаційних робіт на відсутність плагіату за допомогою відповідного програмного забезпечення. В ЗВО наявна Strikeplagiarism.com за допомогою якої здійснюється перевірка на текстові запозичення. Також в ЗВО створено органи контролю за дотриманням академічної доброчесності - Комісія з етики та Комісія з академічної доброчесності університету. При спілкуванні зі ЗО ЕГ побачила, що вони не зовсім розуміють поняття "академічна доброчесність" та з якими реакціями з боку навчального закладу за порушення академічної доброчесності вони можуть зіткнутись. Фактів порушення академічної доброчесності в ЗВО зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Належна якість розроблених ЗВО документів щодо проведення контрольних заходів оцінювання здобувачів ВО та стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. Обізнаність здобувачів вищої освіти з вищезгаданими стандартами і процедурами. Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними та задалегідь оприлюдненими. Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів. Установлених правил проведення контрольних заходів під час реалізації ОП дотримуються всі учасники освітнього процесу. В університеті сформовано чітку і зрозумілу політику, стандарти та внутрішню нормативну базу для забезпечення академічної доброчесності, створено

систему інституційного забезпечення, що опікується питаннями академічної доброчесності, наявні та використовуються відповідні інформаційно-технологічні засоби. Фактів порушення академічної доброчесності за даною ОП на зустрічах із ЕГ озвучено не було.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Доцільно активізувати роботу щодо ознайомлення здобувачів зі змістом Кодексу Академічної доброчесності (<https://cutt.ly/AOQS7Ma>), Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату (<https://cutt.ly/qOmK92h>) та процедурою притягнення до академічної відповідальності, зокрема шляхом проведення семінарів, тренінгів, круглих столів, диспутів за участі як здобувачів, так і НПП. Рекомендовано започаткувати практику заповнення усіма учасниками освітнього процесу Декларацій про дотримання академічної доброчесності, засвідчених особистим підписом.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики, ЕГ дійшла висновку, що встановлені недоліки є несуттєвими і в основному мають рівень рекомендацій експертна група оцінює критерій 5 як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Грунтуючись на відомостях СО ОП “Туризм”, таблиці 2, що містить зведену інформацію про викладачів, які викладають на даній ОП, та під час фокус-зустрічей із НПП та керівництвом НТУ “ДП” ЕГ дійшла висновку про належну відповідність академічної та професійної кваліфікації цілям та ПРН за даною ОП. Всі викладачі, що викладають на даній ОП, мають наукові, навчальні і науково-практичні публікації, тематика яких розкриває зміст дисциплін, які вони викладають. Варто зазначити, що викладачі кафедри публікують статті як у фахових виданнях, так і у періодичних наукових виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus та/або Web of Science Core Collection (д.е.н, доц. Безугла Л.С., д.е.н., проф. Шаповал В.М.). Водночас, варто відмітити недостатню кількість наукових публікацій професійного спрямування викладачем Перфільєвою А.О., в той час, як викладач має досвід за професійним спрямуванням (працювала кваліфікованим туристичним гідом в ТОВ “Аякс” з 2015-2017 рр.). Структура кафедри туризму та економіки підприємства складається із 12 НПП із яких 3 доктори наук (25%), 6 кандидатів наук (50%), в т.ч. 3 кандидати наук- мають вчене звання професора (25%) та 3 кандидати наук, що мають вчене звання доцента (25%), один старший викладач (8%) та 2 асистенти без вченого звання (16%). Викладачі здійснюють активну наукову діяльність, постійно підвищують свою професійну майстерність та проходять курси з підвищення кваліфікації за відповідними ОК, на які вони залучені. Викладачі Бондаренко Л.А., Герасименко Т.В. та Белобородова М.В. мають сертифікати володіння англійською мовою на рівні B2, що створює необхідні умови для наукових досліджень та передумови для більш широкої участі у міжнародних проектах та запровадження викладання ОК англійською мовою. За словами гаранта ОП Бондаренко Л.А., на даній ОП планується викладання англійською мовою дисципліни “Міжнародний туризм”. Відповідно до результатів семестрового опитування, проведеного кафедрою туризму та економіки підприємства щодо якості викладання за даною ОП, студенти відмітили якісне викладання із застосуванням мультимедійних засобів, поважне ставлення до себе, високу змістовність та якість матеріали дисциплін, які також є зрозумілими для студентів. Варто відмітити високу професійність та майстерність викладачів інших структурних підрозділів, що задіяні на даній ОП, зокрема Чеберячко Ю.І. “Цивільна безпека”, Кравець А.Ю. “Цивільні процеси в управлінні суспільством”, Дуднік А.В. “Менеджмент”, Губкіна В.В. “Іноземна мова професійного спрямування”.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП регламентована Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників НТУ «ДП» (<https://cutt.ly/MRx49ZY>). Під час зустрічі №7 ЕГ отримала підтвердження прозорості, регламентованості процедур конкурсного відбору, заслухавши

заст. начальника відділу кадрів Шевчук О.В., яка запевнила, що саме професіоналізм, компетентність викладача, відповідність його кваліфікації, науково-методичної роботи цілям ОП, на якій він задіяний, є вирішальним для результатів конкурсного відбору. Всі вакантні посади в НТУ «ДП» опубліковуються у розділі вакансій на сайті університету; на посади деканів, директорів структурних підрозділів, ректора, директора бібліотеки, професора оголошення публікуються додатково у газеті “Зоря”. Контракт з НПП укладається від 1 до 5 років, та включає погоджені із керівництвом “КРІ” НПП, які він зобов’язується досягти за період дії контракту. Ці показники є досяжними та доцільними з точки зору ефективності ОП. Вимоги до претендентів залежать від посади НПП і визначаються окремо для завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів і викладачів. Відповідно до Положення для відбору НПП створюється конкурсна комісія. Кандидатури на заміщення посад детально обговорюються на засіданні кафедри за участю органів студентського самоврядування. Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП НТУ «ДП» відповідає ЗУ “Про вищу освіту”. На зустрічі №2 з викладацьким складом проф. Безугла Л.С., з якою нещодавно було укладено контракт, підтвердила процедурні етапи конкурсного відбору, прозорість, об’єктивність та необхідну відповідність освітнім компонентам ОП у виборі претендента на заміщення посад.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Відповідно до звіту СО на ОП “Туризм” та проведеної фокус-зустрічі із представниками роботодавців (зустріч №5) для реалізації ОП діють 5 угод про співпрацю ЗВО з представниками роботодавців (https://ep.nmu.org.ua/ua/ndr_main.php). Представники роботодавців також залучені до надання рекомендацій з вибору студентами тематики курсових робіт. На фокус-зустрічі експертів з роботодавцями (зустріч №5) Першина Н.А., начальник Управління культури, національних цінностей та релігій Дніпропетровської ОДА підтвердила, що активно співпрацює із кафедрою в рамках укладеної угоди, є рецензентом ОП “Туризм”, крім того на базі Управління організована практика для студентів за даною ОП. Студенти беруть активну участь у круглих столах, зокрема у таких заходах як Дніпро Експо секція “Туристична індустрія Дніпропетровської області”. Спільно з викладачами кафедри Дніпропетровська ОДА організовують міжнародні науково-практичні конференції “Туризм в умовах невизначеності. Від теорії до практики”. Роботодавці Тараненко М.В., Біленко В.Г. підтвердили своє залучення до обговорення і перегляду ОП, участі у круглих столах, та надали свої рекомендації щодо посилення мовних компетентностей здобувачів, адже іноземні мови вважаються самим важливим аспектом працевлаштування. Важливо зазначити, що викладачі кафедри проф. Безугла Л.С. та доц. Перфільєва А.О. мають значний практичний досвід роботи у галузі туризму. Безугла Л.С. працювала в ЗАТ “Гамалія” з 2010-2012 рр, та у компанії “Юмі-тревел” з 2013-2016 рр. Перфільєва А.О. працювала туристичним гідом в Тов “Аякс” з 2015-2017 рр. Це знайшло своє підтвердження під час зустрічі №2 із НПП, що задіяні на ОП. ЕГ встановила факт достатньо активного залучення представників роботодавців до організації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ на основі аналізу звіту СО, зустрічі із гарантом (зустріч №1, 2), зустрічі із представниками роботодавців (зустріч №5) та на основі зустрічі із здобувачами ВО (зустріч №3) дійшла до висновку, що на даній ОП залучають професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до проведення лекційних і практичних занять та круглих столів. Проте вони носять періодичний характер. Планування занять попередньо на семестр ускладнюється специфікою роботи в туристичній галузі, яка пов’язана з високою мобільністю менеджерів, а також сезонністю туристичного бізнесу. Під час проведення практичних занять за ОК «Організація туристичної діяльності» періодично залучаються представники ТА “Веселка бажань”, що підтвердив керівник цієї агенції Пугач Д.М. на зустрічі експертів з роботодавцями (зустріч №5). Представники ТА «Скай Тур» А. Мішук та А. Пірогова підтвердили, що проводили візит-лекції для здобувачів ОП. Кафедра активна співпрацює із професіоналами-практиками та має відповідні угоди про співпрацю (https://ep.nmu.org.ua/ua/ndr_main.php). Також важливо підкреслити, що два професіонали-практики зі значним досвідом роботи на туристичних підприємствах - Перфільєва А.О. та Безугла Л.С. вже працюють на кафедрі за основним місцем роботи.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В НТУ “ДП” діє Порядок присвоєння почесних звань, нагород та відзнак, що визначені восьмим розділом Правил внутрішнього трудового розпорядку університету (<https://cutt.ly/9Rcysf6>), відповідно до якого згідно п. 1.3 Науково-педагогічний працівник підвищує свою кваліфікацію не рідше одного разу на п’ять років. Професійний розвиток викладача є важливою складовою кар’єри викладача, що відображено у Положенні про почесні звання (<https://cutt.ly/ERcyfIz>). Відповідно до п. 2.4 Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у НТУ “ДП” підвищення кваліфікації НПП здійснюється згідно з Планом підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НТУ «ДП». ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації як у власних центрах, зокрема у Центрі професійного розвитку персоналу (<https://www.nmu.org.ua/ua/centers/cppd/>), Міжгалузевому навчально-науковому інституті безперервної освіти <http://bit.do/fScnm>. Крім того, викладачі ОП “Туризм” мають змогу значно покращити свою викладацьку майстерність та мовну компетенцію зокрема у Центрі мовної освіти та інших

культурно-освітніх центрах університету (<https://cutt.ly/OOhvMyA>). НПП кафедри (зустріч №2) та перегляд сертифікатів про підвищення кваліфікації на особистих сторінках кожного викладача кафедри на сайті ЗВО підтверджує активне підвищення кваліфікації НПП навіть частіше, ніж 1 раз на 5 років. Всі документи та дані про підвищення кваліфікації в звіті СО відповідають дійсності, а їх скановані копії розміщені на сайті. Університет має також широке коло міжнародних партнерів, з якими укладені угоди про співробітництво (<https://cutt.ly/QO26aYS>), що створює передумови для професійного зростання та активної міжнародної співпраці НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На зустрічі з адміністрацією університету (зустріч №1) декан Фінансово-економічного факультету Пілова А.К. підтвердила, що розвиток педагогічної та викладацької майстерності стимулюється через низку моральних та матеріальних заохочень. Матеріальне та моральне стимулювання здійснюється у відповідності до Положення про порядок преміювання та надання матеріальної допомоги (<https://cutt.ly/oO23biU>). В університеті також діє Порядок присвоєння почесних звань, нагород та відзнак визначено розділом VIII Правил внутрішнього трудового розпорядку університету та Положенням про почесні звання (<https://cutt.ly/mO24tWe>). Моральні стимулювання відбуваються також шляхом надання нагород та відзнак (<https://cutt.ly/DO24N6v>). Кожний факультет університету має окремий фонд преміювання, який розподіляється серед НПП, які безперервно розвиваються, підвищують свою компетентність, здійснюють активну наукову діяльність. Це підтвердила на зустрічі і головний бухгалтер Кукулюк О.І. (зустріч №6). На зустрічі із НПП (зустріч №2) викладацький склад зокрема Бондаренко Л.А., Белобородова М.В. підтвердили, що навчальний заклад за допомогою премій та моральних заохочень активно стимулює їх розвиток, а саме: щомісяця декан за поданням кафедри розподіляє премії на співробітників. Прикладом морального та матеріального заохочення є також нагородження медалями за віддану роботу кафедрі та університету, які були вручені професору Безуглій Л.С. та доценту Герасименко Т.В. за підсумками 2021 року на серпневій Вченій раді університету про що вони зазначили на зустрічі №2 з ЕГ.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

На ОП "Туризм" працюють висококваліфіковані викладачі, які мають достатні наукові та методичні напрацювання, здійснюють неперервний саморозвиток та в цілому забезпечують досягнення цілей та ПРН ОП. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, процедури конкурсного добору викладачів є чітко визначеними, прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. Два викладачі мають значний досвід практичної роботи у галузі туризму. Роботодавці, професіонали-практики з галузі туризму певною мірою залучені до реалізації навчального процесу. ЗВО має потужну низку освітньо-культурних центрів, а також Центр професійного розвитку, де викладачі можуть здійснювати підвищення кваліфікації. Процедури підвищення кваліфікації викладачів чітко визначені. НПП, що задіяно на ОП, проходять закордонні стажування. НТУ «ДП» забезпечує достатній рівень матеріального та морального заохочення викладацької та професійної майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Викладачі кафедри постійно вдосконалюють власний професійний розвиток, декілька викладачів мають сертифікати, що підтверджують володіння англійською мовою на рівні B2. З огляду на це, та з урахуванням запитів роботодавців та здобувачів, ЕГ рекомендує запровадити викладання окремих дисциплін на ОП англійською мовою. Доцільним є рекомендувати підвищити наукову та публікаційну активність НПП відповідно до ОК, які вони забезпечують, та на пряму ОП, зокрема у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах даних (Scopus, Web of Sciences). Доцільно залучати представників зацікавлених підприємств та професіоналів-практиків до аудиторних занять на ОП на регулярній основі. ЗВО має значний потенціал щодо розвитку міжнародної академічної мобільності викладачів завдяки наявності широкого кола міжнародних партнерів і участі у міжнародних проектах (<https://cutt.ly/QO26aYS>), саме тому викладачам, що задіяні на ОП, варто більш активно використовувати ці можливості задля власного професійного розвитку.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідає визначеному критерію. Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО дозволили зробити висновок про відповідність ОП за критерієм 6 рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ встановила, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення повною мірою відповідають цілям та ПРН за ОП “Туризм”. Під час зустрічі із огляду матеріально-технічної бази (зустріч №6) в режимі реального часу було показано відео навчальних аудиторій, всі з яких обладнані проекторами, великих лекційних аудиторій, комп’ютерних класів, освітніх центрів, культурних центрів ЗВО, гуртожиток, бібліотеку. Університет має пандуси та ліфти в кожному корпусі для людей із особливими потребами. Варто зазначити, що наявна в університеті бібліотека є не тільки джерелом наукових праць, а й містить сучасний потужний освітній центр “Колібри”, який забезпечує безкоштовний доступ здобувачів та НПП до абонементів літератури, інтернету та простору для навчання. В усіх аудиторіях та приміщеннях ЗВО функціонує мережа Wi-Fi з відкритим доступом. Під час реалізації ОП навчання здійснюється в авторизованому ліцензійному ПЗ “Office 365”, заняття проходять на платформі MS Teams. На цій платформі здобувачі розміщують виконані завдання, можуть бачити отримані бали, навчатись із демонстрацією екрану в режимі реального часу. Все навчально-методичне забезпечення ОП завантажено у Базу даних Moodle. На зустрічах 3 та 4 зі студентським самоврядуванням студенти підтвердили та продемонстрували роботу вищезазначених систем. Всі ресурси є безкоштовними для здобувачів. Під час навчання студенти дотримуються академічної доброчесності, здійснюючи самоперевірку за допомогою сервісу Strikeplagiarism.com або інших онлайн-сервісів для перевірки робіт на антиплагіат, посилання на які наведено на сайті відділу ВЗЯВО (<https://cutt.ly/5OQJWEb>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Всі ресурси, необхідні для навчання за даною ОП, зокрема база даних Moodle, бібліотека, інтернет, Office 366, відвідування круглих столів, спортзал, медичний пункт є безкоштовними для студентів. Під час навчання студенти дотримуються академічної доброчесності, здійснюючи самоперевірку у безкоштовних інтернет - ресурсах. Університет використовує для перевірки робіт на плагіат платформу Strikeplagiarism.com, однак вона не є безкоштовною для НТУ “ДП”. Університет перебуває у стані перемовин із провайдерами “Unicheck”. Однак, ЕГ встановила, що останній факт не є суттєвим, оскільки студенти і викладачі перевіряють роботи на плагіат у інших безкоштовних ресурсах, що є у вільному доступі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров’я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Аналіз відомостей СО, спілкування із фокус-групою здобувачів (зустріч 3) та представниками студентського самоврядування (зустріч 4) дало змогу встановити, що навчання на ОП “Туризм” є цілком безпечним для життя, фізичного та психічного здоров’я здобувачів, а здобувачі підтвердили свою задоволеність освітнім середовищем. На базі університету діє соціально-психологічна служба (<https://bit.ly/3aVhfxg>). Однак, фактів звернень за даною ОП з будь-яких питань булінгу, корупції, сексуальних домагань, недоброчесності чи інших несприятливих конфліктних ситуацій зафіксовано не було. Кафедра в особі гаранта надає постійну консультативну підтримку з усіх питань студентів, як особистих, так і навчальних. На зустрічі з гарантом ОП Бондаренко Л.А. повідомила, що здобувачі мають можливість повідомити проконфліктні ситуації у разі їх виникнення. Крім того, студенти мають змогу звернутись до представників студентського самоврядування через їх телеграм канал. Під час інтерв’ю зі здобувачами було встановлено, що у ЗВО кожен студент може звернутися до куратора або до студентського самоврядування і повідомити його про конфліктну ситуацію. У НТУ “ДП” є їдальня, медичний пункт, спортзал. В університеті регулярно проводяться опитування студентів, щодо задоволеності їх потреб та інтересів, щодо задоволеності підтримкою в університеті, якістю викладання та матеріально-технічного забезпечення (<https://ep.nmu.org.ua/ua/school/>). Загальний стан матеріально-технічної бази відповідає вимогам законодавства України з охорони праці. В університеті призначено осіб, відповідальних за охорону праці в навчальних аудиторіях, спортзалах та спортивних майданчиках та визначені їхні функціональні обов’язки, існує система цивільного захисту (<https://cutt.ly/G0ILVIk>). Проводяться інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності з фіксацією у відповідних журналах.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

НТУ «ДП» забезпечує достатню освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ВО за ОП «Туризм». Це підтвердилось як на зустрічі (зустріч №3) зі здобувачами, так і знайшло своє відображення із зустрічі з деканом Піловою К.П., так і аналізом результатів регулярних опитувань щодо задоволеності студентів рівнем консультативної, інформаційної, соціальної, організаційної підтримки (<https://cutt.ly/sOpvKfK>). На зустрічі ЕГ зі здобувачами освіти, староста 4 курсу Козинець А.П. підтвердила, що побажання студентів збільшити кількість графічно-представленого матеріалу при викладанні дисциплін зустрілися позитивно викладачами кафедри, які врахували побажання здобувачів. Крім того студентка запропонувала впровадити вивчення ПП «Мої туристи» і викладач Бондаренко Л.А. впровадила її під час викладання ОК «Організація туристичної діяльності». Студентка 1 курсу Зикова А.А. підтвердила, що після кожної дисципліни викладачі проводять опитування, однак випадків незадоволеності освітнім процесом серед студентів не було. Студентка 4 курсу Борискіна Є.Я. підтвердила наявну інформаційну і консультативну підтримку студентів, зокрема навела приклад як викладачі кафедри допомагали їй прийняти участь у міжнародному проекті «Erasmus+». Необхідну інформацію для освітньої діяльності студенти отримують у власних кабінетах ПЗ «Office 365» та у базі Moodle. У останній студенти мають змогу вільно обирати вибіркові дисципліни. На сайті ЗВО зазначено розклад занять, політика доброчесності, графік навчального процесу. На зустрічі зі здобувачами (зустріч №3) з'ясувалось, що випадків будь-якого психічного чи емоційного насилья, сексуального домагання, булінгу, проявів корупції не було зафіксовано під час реалізації даної ОП. Голова ради студентів студентського самоврядування Мищенко В.С. зазначив, що через присутність у Вченій раді факультету, студенти мають змогу впливати на адміністрацію для створення найкращих умов для студентів. Студентка Денисенко К.В. зазначила (на зустрічі 4), що студенти мають можливість звернутись з проханням до студентського самоврядування про будь-яку підтримку.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За результатом аналізу матеріально-технічного забезпечення, звіту СО, ЕГ дійшла висновку, що заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Забезпечення таких умов регулюється Положенням про організацію навчального процесу (<http://surl.li/afilc>). Зокрема всі корпуси обладнані ліфтами та пандусами, наявний медпункт та служба соціальної підтримки. Однак, на даний час особи з особливими освітніми потребами на даній ОП не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО створено дієву систему виявлення, протидії та запобігання корупції, врегулювання конфліктних ситуацій, включаючи із пов'язаними з сексуальними домаганнями, булінгом дискримінацією. Ці питання врегульовані в таких нормативних документах: Статут НТУ «Дніпровська політехніка», Антикорупційна програма НТУ «Дніпровська політехніка»; Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та студентів НТУ «Дніпровська політехніка» (<https://cutt.ly/oEVDDBp>), Положення щодо протидії булінгу у НТУ «Дніпровська політехніка» ([tps://cutt.ly/pEVDYbM](https://cutt.ly/pEVDYbM)), Положення про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями у НТУ «Дніпровська політехніка» (<https://cutt.ly/QEVDLjn>). Всі вищезазначені документи чітко регламентують заходи щодо виявлення та протидії вищезазначеним несприятливим явищам та наведені на сайті ЗВО. Порядок роботи з повідомленнями про корупцію регулюється Антикорупційною програмою Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», яку розміщено на сайті за посиланням (<https://cutt.ly/MEVFOUD>). Практики застосування зазначених процедур за даною ОП не було, оскільки не було відповідних звернень.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО гарантують досягнення цілей та ПРН ОП. Доступ викладачів й здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для провадження освітньої, викладацької та наукової діяльності є безкоштовним. Усі корпуси ЗВО, комп'ютерні класи, кафедри, деканати під'єднані до єдиної комп'ютерної Інтернет мережі з вільним доступом до wi-fi. Задля організації навчального процесу використовується платформа Moodle у поєднанні з ПЗ MS Office 365. Регулярно здійснюється оцінка технічного стану обладнання навчальних приміщень, організація навчання та перевірка знань здобувачів ВО та працівників ЗВО з питань охорони праці. ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. В ЗВО функціонують достатні умови для забезпечення права на освіту особам з обмеженими можливостями. Розроблена політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи

пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) регламентовані нормативними документами. Жодних випадків дискримінації (за будь-якою ознакою) або проявів сексуального домагання зафіксовано не було. Треба відмітити також значну патріотичну спрямованість ЗВО, цінування української культури та її цінностей, формування культурно-патріотичного середовища для здобувачів. У ЗВО функціонує музей історії (<https://cutt.ly/ROhmQ1J>) та музей АТО, де проводяться екскурсії для здобувачів, починаючи з 1 курсу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Деякі вкладки на офіційному сайті ЗВО передбачають можливість звернутись до керівництва за допомогою електронної пошти, але не передбачають анонімність звернення (за винятком повідомлення про корупцію). Рекомендуємо передбачити можливість анонімних звернень з використанням електронних засобів або створення "Скриньки довіри" в разі виникнення конфліктної ситуації або потреби в психологічній допомозі. Рекомендовано розширити застосування сучасних професійно-орієнтованих ІКТ у турсфері, зокрема систем глобальної дистрибуції та резервування, спеціалізованого програмного забезпечення, напр., Amadeus, Sabre, Servio, Fidelio, QGIS, TourFx, Bitrix 24, різні картографічні наочні програми, які б посилювали дану ОП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідає визначеному критерію. Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО дозволили зробити висновок про відповідність ОП за критерієм 7 рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюється згідно з загальноакадемічною політикою відповідно до процедур, визначених в наступних документах: Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП» (з доповненнями), Положення про гаранта освітньої програми НТУ «ДП», Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу НТУ «ДП», Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ВО НТУ «ДП» (<https://cutt.ly/qOmK92h>). ЗВО має Сертифікат на систему управління якістю НТУ «ДП» (<https://cutt.ly/MOmC4lO>), який підтверджує, що система управління якістю НТУ "ДП" відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015. Процес розроблення, моніторингу та періодичного перегляду здійснюється проектною/робочою групою на чолі з гарантом за участю стейкхолдерів, а саме здобувачів, роботодавців, НПП з числа групи забезпечення ОП. ОП затверджується рішенням Вченої ради ЗВО. Під час спілкування з фокус-групами встановлено, що моніторинг ОП здійснюється 1 раз на рік з метою встановлення її відповідності сучасним вимогам щодо якості ВО, вимогам ринку праці, законодавства, стейкхолдерів. Відповідно до цього приймається рішення щодо змін в ОП. Останні зміни в ОП Туризм здійснено за результатами моніторингу, проведеного у 2020-2021 н.р., пропозиції стейкхолдерів обговорено на засіданні кафедри туризму та економіка підприємства, оновлену ОП затверджено ВР НТУ «ДП» 29.06.2021 р. протокол №11. Проєкт оновленої ОП було винесено на Громадське обговорення (<https://cutt.ly/hOmZ9tl>). До модернізації ОП залучені представники роботодавців, здобувачів, академічна спільнота. Структурним підрозділом ЗВО є Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/LOmXAGc>). Керівник відділу Яворська О.О. підтвердила розробку та впровадження заходів з підвищення якості освіти та ОП: наявність моніторингу оприлюднення інформації щодо якості освіти в розрізі ОП; результатів анкетування здобувачів та НПП на сайті ЗВО та випускової кафедри.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічей з фокус-групами здобувачі ВО та представники студентського самоврядування підтвердили, що вони дійсно беруть участь в процесі моніторингу та періодичного перегляду ОП. Участь відбувається на партнерських засадах. Позиція здобувачів береться до уваги під час перегляду ОП безпосередньо через онлайн-опитування, що здійснюються на постійній основі, а також громадське обговорення

(<https://cutt.ly/hOmZ9tl>). Здобувачі, що навчаються на ОП, та представники студентського самоврядування беруть участь у засіданнях кафедри, науково-методичної комісії спеціальності 242 Туризм фінансово-економічного факультету ЗВО, Вченої ради ЗВО. Здобувач Олена Козинець входить до складу робочої групи ОП. Дієвим чинником залучення здобувачів до процесу забезпечення якості ОП є опитування студентів, яке здійснюється відповідно до процедури забезпечення якості ВО ЗВО. Під час онлайн-зустрічі із фокус-групою здобувачів та студентським самоврядуванням, здобувачі підтвердили свою участь в анкетуванні. У ЗВО відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та випусковою кафедрою проводиться анонімне студентське онлайн-опитування на регулярній основі, результати якого враховуються при перегляді ОП (<https://cutt.ly/FOjz6w2>, <https://cutt.ly/QOjzXmL>). Протягом навчання на ОП здобувачі періодично беруть участь у зустрічах із представниками роботодавців, у т.ч. щодо обговорення питань модернізації ОП. ЕГ були надані документи, які підтверджують врахування пропозицій та зауважень учасників освітнього процесу щодо формування переліку компетентностей та результатів навчання, дисциплін вільного вибору, переліку тем курсових та кваліфікаційних робіт, переліку баз виробничої практики (у т.ч. протоколи засідання науково-методичної комісії за спеціальністю 242 Туризм №1 від 05.10.2020, №1б від 02.03.2021, №2 від 15.03.2021, №3 від 02.07.2021, №1 від 30.09.2021, №2 від 26.11.2021).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час онлайн-зустрічі № 5 з фокус-групою, представники роботодавців (М. В. Тараненко - ТА «Marita Travel», Д. М. Пугач – ТА «Веселка бажань», О. О. Довбиш – ТА «ВалдіТур, В. Г. Біленко – Центр народного мистецтва «Петриківка», С. М. Біленко - Етно-садиба «Миколін хутір», Н. Г. Першина – Управління культури, національностей і релігій Дніпропетровської ОДА), підтвердили, що ЗВО співпрацює з роботодавцями та їх об'єднаннями на постійній основі, стейкхолдери залучені до процесу періодичного перегляду ОП в якості партнерів. Учасники фокус-групи підтвердили, що вони залучаються до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОП, до їх рекомендацій прислуховуються, а деякі з їхніх пропозицій враховуються (<https://cutt.ly/eOm9HR7>, протоколи засідань науково-методичної комісії за спеціальністю 242 Туризм). Кафедра активно залучає роботодавців до співпраці задля організації та здійснення практичної підготовки здобувачів, підприємства-партнери є базами практики для здобувачів ОП. Також, фахівці-практики запрошуються для проведення відкритих лекцій, семінарів стосовно особливостей функціонування туристичного бізнес-середовища, специфіки роботи з іноземними туристами. Однак, за підтвердженням роботодавців та здобувачів, такі заходи не є регулярними. Доцільним є активізувати таку співпрацю та забезпечити системність залучення роботодавців до навчального процесу та процедур вдосконалення ОП. Доцільно було б залучати практиків до рецензування навчально-методичних матеріалів, що призвело б до удосконалення ОП у розрізі конкретних ОК. Роботодавці виявляють зацікавленість у майбутніх випускниках ОП, відзначають їх достатній рівень підготовки, після навчання здобувачі матимуть можливість працевлаштування на цих підприємствах. Є також запит з боку роботодавців на фахівців другого (магістерського) рівня ВО за спеціальністю 242 Туризм (онлайн-зустріч №5 з представниками роботодавців), що визначає певні перспективи подальшого розвитку ОП та кафедри туризму та економіки підприємства.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У НТУ «ДП» створено та успішно функціонує Асоціація випускників, створення умов для культурного та професійного спілкування випускників НТУ, сприяння професійному росту випускників, їх самореалізації, співробітництву та взаємодії (<https://cutt.ly/qOQc1wR>). Асоціація щороку проводить традиційну зустріч випускників (перша субота липня), під час якої проводиться опитування про їхній кар'єрний шлях. Випускники – члени Асоціації проводять публічні лекції для здобувачів, організовують зустрічі випускників. Це є ефективною практикою, оскільки сприяє зміцненню іміджу ЗВО та розвитку його освітньої діяльності. Також серед викладачів кафедри туризму та економіки підприємства є випускники кафедри та ЗВО різних років. На кафедрі збирається інформація про випускників та відслідковується кар'єрний шлях (<https://cutt.ly/iOQvOGF>). За даною ОП випусків ще не було.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ВО НТУ «ДП» (<https://cutt.ly/qOmK9zh>). У НТУ «ДП» створено й функціонує Рада із забезпечення якості освітньої діяльності (<https://cutt.ly/kOQQqoY>), яка є дорадчо-консультативним органом, що функціонує на постійній основі, співпрацює із стейкхолдерами та забезпечує механізми реагування на виявлені недоліки щодо освітнього процесу. ЗВО має Сертифікат на систему управління якістю НТУ «ДП», який підтверджує її відповідність вимогам ДСТУ ISO 9001:2015 (<https://cutt.ly/MOmC4lO>). Функціонує Служба внутрішнього аудиту ЗВО, основними завданнями якої є надання об'єктивних і незалежних висновків та рекомендацій щодо функціонування та удосконалення системи внутрішнього контролю й управління ЗВО (<https://cutt.ly/wOQG7Gc>). У НТУ «ДП» центральним елементом, що відповідає за забезпечення якості ВО, є Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/LOmXAGc>), який здійснює моніторинг якості вищої освіти та забезпечує відкритість отриманих результатів. Відділ на регулярній основі проводить анонімні онлайн-опитування здобувачів та надає аналітичний звіт, який є у відкритому доступі на сайті ЗВО

(<https://cutt.ly/FOjz6w2>). Під час дослідження самоаналізу і проведення зустрічей з фокус-групами суттєвих недоліків у реалізації ОП не виявлено. Зафіксовані пропозиції щодо підвищення якості ОП та освітнього процесу загалом з боку здобувачів та роботодавців, а також ті, що надійшли під час громадського обговорення, знайшли своє відображення в процесі її реалізації та оновлення. Відповідно до наданих пропозицій (у тому числі) ОП було скориговано тричі - 27.06.2019 р. (протокол № 10 ВР НТУ «ДП»), 25.06.2020 р. (протокол № 6 ВР НТУ «ДП») й 29.06.2021 р. (протокол № 11 ВР НТУ «ДП»). Певні функції щодо забезпечення якості у ЗВО виконує Навчально-методичний відділ й його Сектор акредитації та ліцензування (<https://cutt.ly/LOQPQBD>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП проводиться вперше. Офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності за освітньою програмою, що акредитується, не виявлено; за запитом – скарги відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти НТУ «ДП» охоплює процедури, що здійснює ЗВО, постійно вдосконалюється та прагне відповідати сучасним вимогам і потребам стейкхолдерів. Учасники академічної спільноти залучаються до процедур забезпечення якості вищої освіти шляхом колегіального обговорення при створенні регулюючих документів, а також проведення опитувань серед здобувачів ВО щодо виявлення зауважень, ступеня задоволення та формування пропозицій. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП. У НТУ «ДП» розроблено та затверджено Кодекс Академічної доброчесності (<https://cutt.ly/AOQS7Ma>), а також Положення про систему запобігання та виявлення плагіату (<https://cutt.ly/qOmK92h>). Відділом ВЗЯВО на регулярній основі проводяться опитування учасників освітнього процесу (як здобувачів, так і НПП) щодо дотримання принципів академічної доброчесності, результати якого висвітлюються на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/gOQGrnZ>). Потужним інструментом дотримання академічної доброчесності є використання сервісу Strikeplagiarism.com для перевірки курсових робіт, наукових статей, монографій, навчальних посібників, кваліфікаційних робіт, на плагіат. На сайті відділу ВЗЯВО наведено посилання на онлайн-сервіси для перевірки робіт на антиплагіат (<https://cutt.ly/5OQJWEb>). У ЗВО постійно здійснюється всебічна популяризація академічної доброчесності серед студентів ОП, що підтверджено здобувачами на онлайн-зустрічах. Під час зустрічей з різними групами стейкхолдерів спостерігалася сформована культура якості, яка буде сприяти розвитку ОП "Туризм".

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У НТУ «ДП» в цілому сформовано культуру якості, розроблено та впроваджено відповідну нормативну базу ЗВО, що регламентує функціонування ВСЗЯВО в університеті, діє Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ВО НТУ «ДП», Положення про систему запобігання та виявлення плагіату, розроблено та запроваджено Кодекс Академічної доброчесності. Сильними сторонами є наявність у ЗВО Сертифікату на систему управління якістю НТУ «ДП» (<https://cutt.ly/MOmC4lO>), який підтверджує, що система управління якістю НТУ "ДП" відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015; функціонування Служби внутрішнього аудиту ЗВО. Наявна дієва система моніторингу думки всіх стейкхолдерів, що відображено в результатах регулярних онлайн-опитувань, які враховуються при перегляді ОП. Публічність інформації про освітню програму, перебіг її реалізації, взаємодію з основними стейкхолдерами забезпечується шляхом розміщення у вільному доступі на сайті ЗВО, факультету, випускової кафедри. Вдосконалення ОП, змістового наповнення ОК здійснюється з урахуванням запитів бізнес-середовища шляхом тісної співпраці з роботодавцями та за допомогою інструментарію опитування. Роботодавці залучені до співпраці задля організації та здійснення практичної підготовки здобувачів, проведення відкритих лекцій, семінарів. Забезпечено дотримання академічної доброчесності, використовується сервіс Strikeplagiarism.com та безкоштовні онлайн-сервіси для перевірки робіт на антиплагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано запровадити практику залучення зовнішніх стейкхолдерів до рецензування різних навчально-методичних матеріалів, зокрема РП, що дозволить удосконалити ОП у розрізі ОК. Процедура обговорення питань щодо модернізації та вдосконалення ОП з роботодавцями реалізується на ОП «Туризм», проте рекомендовано формалізувати її з метою покращення практичної складової ОП із формуванням узагальненого переліку пропозицій та зауважень, систематичним проведенням фахових семінарів з роботодавцями, оприлюднення звітів про

виконання заходів із забезпечення якості ВО, що сприятиме успішній взаємодії майбутніх випускників, здобувачів, роботодавців та НПП, а також сформує базис для перегляду ОП у майбутньому.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма та освітня діяльність за ОП повністю відповідає визначеному критерію. Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО дозволили зробити висновок про відповідність ОП за критерієм 8 рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ вважає, що в НТУ "ДП" визначені чіткі та зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, та їх неухильно дотримуються під час реалізації ОП "Туризм". Прозорість, доступність, публічність та обізнаність щодо прав та обов'язків учасників освітнього процесу забезпечуються завдяки розміщенню цих документів на офіційному веб-сайті університету в розділі: Установчі документи та положення (<https://cutt.ly/YOlX2ol>). Всі документи щодо освітньої та наукової діяльності НТУ "ДП" наведені за посиланням (<https://cutt.ly/NOpTI8K>). Зустріч із представниками ЗВО, перегляд всіх документів, правил та процедур, дало змогу встановити та зробити висновок, що ЗВО забезпечує доступність та широку практику застосування даних положень. Освітній процес за даною ОП здійснюється у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/7OhWTK1>). Оцінювання здобувачів відбувається за Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://cutt.ly/KOpYDjF>). Практика академічної доброчесності відбувається на основі Кодексу про академічну доброчесність (<https://cutt.ly/sOpYJZe>). Конкурс на заміщення вакантних посад в дійсності відбувається відповідно до Положення про конкурсний відбір у НТУ "ДП" (<https://cutt.ly/zOhEokL>). Всі правила, процедури, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу добре структуровані та наведені у повному обсязі на сайті НТУ "ДП" (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ встановила, що кафедра туризму та економіки підприємства дотримується процедури публічного розміщення проекту ОП для отримання зауважень і пропозицій та розміщує таблицю пропозицій після закінчення громадського обговорення. Для опублікування і обговорення створений відповідний розділ на сайті університету "Обговорення освітніх програм" (<https://cutt.ly/xOlXVTf>). Кафедра оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП "Туризм" в обсязі, достатньому для інформування всіх зацікавлених сторін. На сайті кафедри представлено всі оновлені та поточна редакція ОП "Туризм", прослідковуються зміни в ОП. Опубліковані рецензії стейкхолдерів також підтверджують, що ОП містить змістовні складові, віддзеркалює сучасні вимоги до випускників спеціальності 242 Туризм (<https://ep.nmu.org.ua/ua/nmz/>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група дійшла висновку щодо дотримання процедури розміщення проекту ОП на сайті ЗВО з метою одержання зауважень та пропозицій, заклад дійсно своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних стейкхолдерів. Це підтверджується як наявністю самої ОП на сайті університету (<https://ep.nmu.org.ua/ua/nmz/>), так і наявністю на сайті навчально-методичного забезпечення: силабусів, робочих програм навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/FOlX7oq>). Водночас, кожний

студент має доступ до всього навчально-методичного комплексу у базі даних Moodle, в якій у студента є технічна можливість обрати вибіркові дисципліни, що було продемонстровано на відкритій зустрічі зі здобувачами вищої освіти за даною ОП. В той же час, вибіркові дисципліни, їх силабуси та робочі програми можна також знайти на сайті університету (<https://ep.nmu.org.ua/ua/disciplines/index.php>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Без сумніву університет забезпечує у вільному доступі всю необхідну інформацію про освітній процес, ОП, цілі та результати навчання, всі правила, процедури і політики університету наявні на сайті у відкритому доступі. Відбувається своєчасний систематичний перегляд ОП раз на рік. Потужним інструментом є сайт дистанційної освіти, який легко скеровує студента в Офіс 365 для навчання (<https://cutt.ly/mOlCdsO>) та система Moodle, яка активно використовується у навчальному процесі. Для студентів існує велика кількість каналів інформації: сторінка кафедри у “Фейсбук”, в “Інстаграм”, на сайті університету у вкладці “студентам”, особистий кабінет Moodle, пошта “Office 365” студенти отримують новини також у месенджерах від куратора.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

В контексті даного критерію експертна група вважає за можливість порекомендувати наступне: було б доцільно технічно поєднати (агрегувати) інформацію в системі Moodle, “Офіс 365”, сайту кафедри і базу даних бібліотеки. Це б дало змогу викладачам вчасно і синхронно оновлювати навчально-методичні комплекси, РП, силабуси за результатом їх перегляду, а студентам звертатись в єдину структуровану базу всіх даних. Це могло б спростити для студентів пошук інформації, а для викладачів зменшило б необхідність дублювати інформацію на сайті, в Moodle та в “Office 365”.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідає визначеному критерію. Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО дозволили зробити висновок про відповідність ОП за критерієм 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сущенко Олена Анатоліївна

Члени експертної групи

Горячко Катерина Костянтинівна

Зеленська Лілія Володимирівна